

Секція І. Філософія у системі соціогуманітарного та технічного знання

Космос як еманация пасіонарності

*Анатолій КУЗНЕЦОВ, доктор філос. наук, доцент, професор ХАІ
Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

Одне з найбільш спірних підстав гумельовської теорії етногенезу є положення про джерело виникнення вогнища, в локальності якого виявляється первинний імпульс пасіонарності. Сама ж пасіонарність є тією соціальною енергією, яка революціонізує світ. Отже, теорії етногенезу необхідно обґрунтувати природу енергетичного імпульсу. Як відомо, енергетичні чинники на спонтанне соціальний розвиток безпосередньо не можуть впливати. Отже, вони впливають на природний бік людського організму, який живе, як усі організми, за рахунок біохімічної енергії живої речовини біосфери, описаної В. І. Вернадським. Зміни концентрації цієї енергії створюють підйоми і спади пасіонарності, а якщо так, то етногенез – функція пасіонарних флуктуацій, що порушуються екзогенними ексцесами. Наскільки знаємо, спираючись на авторитет робіт Вернадського В.І. наша планета отримує енергію із трьох джерел: 1. Сонця. 2. Підземного радіо розпаду. 3. Галактичних пучків енергій, що у розсіяному стані.

Виходячи з декларованих теорією етногенезу констант, ми одночасно можемо відкинути солярну гіпотезу, оскільки в рамках спостережуваного Сонце висвітлює одночасно цілу півкулю, а не досить вузьку смугу шириною приблизно 250 кілометрів, що декларує теорія етногенезу. Не годиться і підземна, тому що смуги варіюють незалежно від геологічної будови територій, якими вони проходять. Таким чином залишається лише можливою лише третя гіпотеза – гіпотеза варіабельного космічного опромінення. Звичайно, на сьогодні вона суворо не доведена, проте й фактів, що явно суперечать їй, ми не знаходимо.

Яка з гіпотез про природу поштовхів переможе, сказати важко. Мабуть, та, що пояснить механізм мутацій. Пасіонарії - мутанти, і давньо єгипетські, і римські, і монгольські, були однаково пасіонарні. Отже, рекомбінація (чи розрив) фрагментів хромосоми зародка людини є певна, повторювана від поштовху до поштовху хімічна реакція, що відбувається дуже швидко і незворотно під впливом невідомого поки що випромінювання оптичної частини спектра. Ми знаємо зараз, що подібні перебудови генетично легко стимулюються променем лазера, що вже знайшло застосування в народному господарстві для отримання врожайних сортів сільськогосподарських рослин. Здається, що характер «пасіонарного» випромінювання має бути близьким за своєю природою до подібних променів. Чи випромінюють їх Сонце чи зірки, що спалахують час від часу в нашій Галактиці, покаже подальший розвиток науки.